

Mening, at hvis man havde mobiliseret den Gang — og den Mening kan jo forsvares — vilde Forholdet have ligget saaledes, at man aldrig var blevet fri for Mobiliseringen. Hr. J. C. Christensen sagde, at man skulde mobilisere i Stedet for at indkalde Sikringsstyrken for derved at komme bort fra de Udgifter. Jeg tror ikke derpaa, jeg tror, det psykologisk set var ganske utænkeligt, at man her i Danmark skulde kunne have sat igennem at faa Mobiliseringen ophævet uden at træffe anden Foranstaltning.

Det er altsaa efter min Mening ikke uforklarligt, hvorfor man nødtes til at oprettholde en saa stor Militærudgift, til hvilken man stadig maatte laane. Man kan naturligvis sige: Ja, men saa kunde det alt sammen være blevet dækket ved Hjælp af Skatter — og jeg har virkelig til min Forbavselse set, jeg tror endogsaa fra den højtærede Finansministers Side, at man har bebrejdet den tidligere radikale Regering, at den ikke den Gang, da der var saa mange Penge blandt Folk, sørgede for den tilstrækkelige Beskatning, saaledes at Udgiften derigennem kunde dækkes. Det undrer mig, fordi jeg vilde tro, at den højtærede Finansminister havde et nogenlunde Indtryk af, hvor vanskeligt det overhovedet var at sætte Skatter igennem. Nu raader den højtærede Finansminister over et Flertal i begge Ting, og dog, tør jeg vel sige, har det ikke altid været ham lige let i disse fire Aar at faa Skattelovforslag igennem. Men tænk paa, hvordan Stillingen var den Gang, da der sad en Regering, som ikke havde Flertal i begge Ting, men som, naar den kom til dette høje Ting, mødte en ubetinget Modstand eller dog, skal jeg maaske hellere sige, i hvert Fald en betinget Modstand. De direkte Skatter blev forøget overmaade stærkt, hvad den højtærede Finansminister vel neppe kan undlade at anerkende. Jeg har til min Forbavselse set, at han undertiden har anført mine Ord som Støtte for sig. Jeg kan slet ikke begribe, at det gaar an, men det maa Ministeren jo om; jeg synes tværtimod, det maa være saaledes, at hvad jeg har sagt, kun daarligt egner sig til at anføres af den højtærede Finansminister. Ikke desmindre har den højtærede Minister flere Gange sagt, at jeg havde ment — hvad jeg ogsaa har —, at de direkte Skatter var kommet saa højt op, som det var nogenlunde muligt at komme med dem. Til de direkte Skatter, der her er Tale om, maa jeg ogsaa regne Merindkomstskatten, der nu er faldet bort, en Skat, som Danmark havde Æren af at indføre i Europa,

og som den Gang forekom overmaade haard. Jeg maa sige, at jeg i dette høje Ting og andetsteds kun har hørt en evig Klage over, hvor ubønhørlige og ubarmhertige Skatterne var, ikke mindst Merindkomstskatten, som gav overmaade store Beløb, men ogsaa de øvrige direkte Skatter. Jeg er ganske overbevist om, at det ikke var muligt at gennemføre højere Skatter end de bestaaende, og jeg vil dertil føje, at jeg tror heller ikke, det vilde have været rigtigt. Jeg taler ikke om Enkeltheder, som der kunde være Tale om at ændre, Forhøjelse af en Sats eller lignende, det er ikke det, det staar paa, det er det hele System. Jeg maa ogsaa tro, at den højtærede Finansminister har billiget Systemet, for han optog det jo i sit eget — med nogle Ændringer ganske vist —, da han overtog Finansministeriet.

Hvad de indirekte Skatter angaar, maatte der regnes med en overmaade stor Modstand mod disse, en Modstand, som findes endnu hos de to Partier, som Regeringen støttede sig til i Folketinget, nemlig det socialdemokratiske Parti og det radikale. Da de første Skatter skulde gennemføres, de store Forhøjelser paa Tobak, Øl og Spiritus — det er særlig dem, det drejer sig om —, var det, maa jeg sige, overmaade vanskeligt at faa dem vedtaget af Regeringens egne Partier, og jeg kan nu godt sige, at hvis Ministeriet ikke havde sat sin Stilling ind derpaa, var de ikke blevet gennemført. At jeg satte min Stilling ind paa det, var jo mindre betydende, for man kan jo altid faa en ny Finansminister, men hvis hele Ministeriet den Gang var gaaet, er det klart, at de politiske Forhold var blevet ganske ændret ved dette, og noget saadant ønskede de to Regeringspartier naturligvis ikke paa den Tid. Men uden en saadan Indsats fra Ministeriets Side vilde man ikke have kunnet naa til at gennemføre saadanne indirekte Skatter som de nævnte.

Dernæst maa jeg sige, at hvad disse høje Skatter brugtes til, blev ogsaa overmaade kompliceret ved de uhyre Udgifter, der kom paa Indenrigsministeriets Budget til Befolkningens Ernæring, og hvad dertil hører, til Arbejdsløshedsunderstøttelse o. lign. Man kan sige, at der ødsledes, man kan sige, at der fandt Misbrug Sted under den daværende Regering — den højtærede Finansminister plejer jo ikke at spare paa Ordene, naar han omtaler dette. Ja, det er sandt, at der brugtes uhyre Beløb, og det er ikke mindre sandt, at der fandt Misbrug Sted. Hvorledes det skulde kunne